

lenes kirohanásokat tartalmaztak, továbbá az új rezsimnek tett hűségnyilatkozatokat a rendőrség, a csendőrség és a hadsereg részéről. A rádiókampány Horthy-ellenes röpcédulák terjesztésével egészült ki, melyek „a zsidók bérencének és országa árulójának” bélyegezték a kormányzót.

A nyilaspuccs idejére a magyar zsidó közösség háború előtti létszámának egyharmadára zsugorodott. Mintegy 150 000 zsidó szolgált a különféle munkaszolgálatos-alakulatokban, és 150-160 000 fő élt Budapesten rejtkehelyen, vagy csillagos házakba koncentrálva, védett vagy mentesített státusukból adódóan viszonylag korlátozások nélkül.²⁸

A sokéves antiszemita propagandától megrészegülve, vezetőik bujtogatására, nyilaskeresztes fiatalokból – köztük sok esetben 10-15 évesekből – álló, szinte mámoros nyilas bandák kezdtek közvetlenül a puccs után garázdálkodni; gyilkoltak és fosztogattak. Az őrjöngésüknek kitett döbbent és tehetetlen zsidók csillagos házaikban vagy munkaszolgálatos-egységeiknél húzták meg magukat. A nyilas bandák különböző típusú fegyverekkel, köztük géppisztolyokkal és kézigránatokkal több száz zsidót meszároltak le csillagos házakban és a munkaszolgálatos-alakulatoknál az október 15-ről 16-ra virradó éjjel. Egyik ürügyük az volt, hogy néhány fegyverhez jutott munkaszolgálatos néhány órával korábban a Népszínház utca 31.-ben és a Teleki tér 4.-ben ellenállást tanúsított. A legtöbb áldozatot a csillagos házakból hurcolták el úgy, hogy a lakókat előbb a pincékbe terelték össze a benyomuló bandák. Egy másik, viszonylag nagyobb csoport áldozat Óbudán elfogott munkaszolgálatos volt. Barbár módon terelték őket Pest felé, és a Margit hídról meg a Lánchídról legépfegyverezték őket a Dunába.

A budapesti atrocitásokhoz hasonlókat követtek el vidéken is, ahol sok munkaszolgálatos-század állomásozott. A fővárosi zsidókhöz hasonlóan a munkaszolgálatosokat még elbódították a gyorsan pergő események. Pár órával korábban legtöbbszörük „a háború végét” ünnepelte, és a kevésbé óvatosak sárga vagy fehér karszalagjukat is letépték, és eldobták lapátjukat és csákányukat.

A nyilasok gyorsan bosszút álltak. Azon a bizonyos első éjszakán például a jolsvai munkaszolgálatos-századot – az alakulat 216 munkaszolgálatosból, majdnem kizárólag orvosokból, mérnökökből és más magas képzettségű emberekből állt, és úton volt nyugat-magyarországi új állomáshelyére – legyilkolták Pusztavámnál, egy kis településnél Székesfehérvártól északra.²⁹

A puccs és a zsidóellenes túlkapasások hírei öngyilkossági hullámot váltottak ki a zsidók körében. Október 16-án a budapesti csillagos házak kb. 10 napra lezárták. Zsidók nem hagyhatták el az épületeket a legnyomósabb indokkal sem. A szülő nők nem kaphattak segítséget; a halotta-